

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2066

Vragen van het lid **Bontenbal** (CDA) aan de Minister van Klimaat en Groene Groei over *de CO₂-heffing en het verduurzamen van de Nederlandse industrie* (ingezonden 2 april 2025).

Mededeling van Minister **Hermans** (Klimaat en Groene Groei) (ontvangen 25 april 2025).

Vraag 1

Kunt u een actueel beeld schetsen van de snelheid waarmee de Nederlandse industrie verduurzaamt en de rol die de realisatie van benodigde infrastructuur en andere randvoorwaarden zoals voldoende snelle vergunningverlening, betaalbare energieprijzen en nettarieven, beschikbare subsidies en de hoogte van de CO₂-heffing daarbij spelen?

Vraag 2

Kunt u tevens in beeld brengen wat de gevolgen voor de Nederlandse CO₂-emissies zijn van de recente besluiten van industriële bedrijven om hun productie in Nederland af te schalen of te stoppen? Hoeveel CO₂-reductie zal het stoppen van deze productielocaties opleveren?

Vraag 3

Wat betekenen de ontwikkelingen met betrekking tot de snelheid waarmee de industrie verduurzaamt voor de verwachte opbrengsten van de CO₂-heffing industrie? Klopt het dat alleen de emissies die gereduceerd moeten worden om het heffingsdoel van de CO₂-heffing te halen, worden beprijsd en dat het feit dat er opbrengsten van de CO₂-heffing worden verwacht dus betekent dat het heffingsdoel niet wordt gehaald?

Vraag 4

Welke berekening ligt ten grondslag onder de raming van de opbrengsten van de CO₂-heffing en met hoeveel megatonnen CO₂ wordt het heffingsdoel overschreden? Kunt u de berekening van de verwachte inkomsten van de CO₂-heffing delen met de Kamer?

Vraag 5

Worden de inkomsten van de CO₂-heffing nog steeds geraamd op 291 miljoen euro of is er inmiddels een nieuwe raming beschikbaar? Indien deze niet beschikbaar is, wanneer wordt er dan wel een nieuwe raming verwacht?

Vraag 6

In hoeverre gaat de stelling van het Planbureau van de Leefomgeving (PBL) nog op dat met name in cluster 6 de kans bestaat dat bedrijven zonder reële handelingsperspectief een heffing zullen moeten betalen, omdat de kans op tijdige toegang tot energie-infrastructuur (CO₂, waterstof, elektriciteit) daar kleiner is dan in de vijf grote clusters¹?

Vraag 7

Hoe groot is de kans op tijdige toegang tot energie-infrastructuur (CO₂, waterstof, elektriciteit) in de verschillende industrieclusters? Zijn er daarbij grote verschillen tussen de clusters? Is hier recent studie naar gedaan? Zo niet, acht u het dan wenselijk om hier wel zo snel mogelijk onderzoek naar te laten doen?

Vraag 8

In hoeverre acht u het uitvoerbaar en rechtvaardig om naar aanleiding van de motie Postma/Rooderkerk (Kamerstuk 29 826, nr. 240) alleen cluster 6 bedrijven met plannen voor elektrificatie vrij te stellen van de CO₂-heffing of te compenseren en dit voor de andere industrieclusters niet te doen? Voor hoeveel cluster 6 bedrijven zou een dergelijke regeling een uitkomst kunnen zijn en op welke wijze moeten deze bedrijven aantonen dat zij in aanmerking komen voor vrijstelling of compensatie?

Vraag 9

In hoeverre zal een vrijstelling voor cluster 6 bedrijven leiden tot onwenselijke gevolgen zoals onduidelijkheid en juridische procedures die ook als risico werden genoemd in de discussie over een hardheidsclausule?

Vraag 10

Indien er toch vrijstelling wordt verleend aan cluster 6 bedrijven, klopt het dat dit (net zoals bij het schrappen van de gehele CO₂-heffing) effect heeft op het doelbereik van de CO₂-heffing? Hoeveel megaton CO₂-reductie zal hiermee niet ingevuld worden?

Vraag 11

Klopt het dat het rekenmodel waarmee het PBL de CO₂-uitstoot van de industrie berekent ook netwerkkosten, energiebelastingen, de IKC en de VCR meeneemt? Klopt het dat als een of meerdere van deze variabelen wijzigt, dit altijd tot een verandering van de CO₂-uitstoot in 2030 leidt (dus niet alleen als de CO₂-heffing aangepast wordt)?

Vraag 12

Op welke manier zit het ongelijke speelveld dat ontstaat in Europa in het rekenmodel van het PBL? Houdt het model ook rekening met de verschillen in energie- en netwerkkosten tussen Europese lidstaten en het verschil tussen Nederland en de rest van de wereld?

Vraag 13

Klopt het dat het PBL zelf aangeeft dat in het rekenmodel geen rekening wordt gehouden met een verandering in productievolumes van de industrie, terwijl dit wel op dit moment het geval is (lagere productie)? Wat zou er gebeuren als er wel rekening gehouden wordt met veranderende productievolumes? Moet het rekenmodel op dit punt worden aangepast of is dat te complex?

Vraag 14

Klopt het dat het PBL al jarenlang, maar ook nog in de Tariefstudie 2024, waarschuwt voor wegleffecten? Is dat wat we nu in de praktijk zien gebeuren?

¹ Planbureau van de Leefomgeving, 15 april 2024, «Tariefstudie 2024: analyse tarief CO₂-heffing industrie». (https://www.pbl.nl/system/files/document/2024-04/pbl-2024-analyse-tarief-co2-heffing-industrie-tariefstudie-2024_5250.pdf)

Vraag 15

Klopt het dat het PBL ook al jarenlang zegt dat er sprake is van een waterbed-effect binnen de EU, namelijk dat een lagere emissie in de industrie in Nederland gecompenseerd wordt binnen het EU Emissions Trading System (EU ETS) in andere EU-lidstaten?

Vraag 16

Neemt u de waarschuwing van het PBL serieus dat een te hoge nationale CO₂-heffing de kans op afschalen van industriële productie in Nederland vergroot, waarmee wel de emissies in Nederland worden verminderd, maar er niet wordt bijgedragen aan de verduurzaming van de industrie in Nederland?

Vraag 17

Deelt u de constatering dat dit risico zich al voordoet en dat het verlagen of schrappen van de nationale heffing een snelle en effectieve maatregel is om afschalen van industriële productie te voorkomen, zodat de Nederlandse industrie wel hier kan verduurzamen?

Mededeling

De Kamervragen van het lid Bontenbal (CDA) over de CO₂-heffing en het verduurzamen van de Nederlandse industrie (2025Z06254, ingezonden 2 april 2025) kunnen niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. De uitkomsten van het Klimaatpakket zullen, aangezien deze op korte termijn met de Kamer gedeeld worden, in de antwoorden worden meegenomen. De Kamer zal zo spoedig mogelijk de antwoorden op de vragen ontvangen.